

SADRŽAJ

UVOD

Teritorija Srbije, osim Bačke i većeg dela Banata, nalazila se šest vekova u sklopu Rimske imperije. Za to vreme nastali su veliki gradovi (Sirmium, Singidunum, Viminacium, Naisus, Ulpijana), otvoreni su mnogi rudnici i kamenolomi, izgrađeni dobri putevi.

Jedan od najznačajnijih kulturno – istorijskih spomenika na prostoru Srbije jeste rimski grad Viminacium tj. Stari Kostolac. Danas se prostor nekadašnjeg rimskog grada i vojnog logora nalazi ispod obradivih površina, a predmeti i fragmenti predmeta iz rimskog perioda rasuti su u oraničnim brazdama. U poslednje tri decenije XX veka obavljena su istraživanja grada mrtvih ili nekropola i do sada je otkriveno preko 14 000 grobova. Na istraživanju rimskog grada i vojnog logora radi interdisciplinarni tim, sastavljen od izuzetnih stručnjaka.

Projekat Viminacium, pored arheologa, okuplja matematičare, elektroinženjere, geofizičare, geologe, petrologe, istraživače koji se bave daljinskom detekcijom, 3D modelovanjem i prepoznavanjem oblika, ali i veštačkom inteligencijom. Njihova želja je da trgovi i hramovi, pozorišta i hipodrom, kupatila, ulice i četvrti grada izrone iz oranica u kojima su se vekovima nalazile i postanu deo svetske i naše kulturne baštine, ali i simbol prepoznatljivosti ovog podneblja.

Pored intezivnih proučavanja i iskopina, još uvek ima neupućenih osoba koje ne mare za ovo značajno nalazište i od antičkog kamena prave podrume. Stoga je potrebno bolje se upoznati sa samim lokalitetom i utvrditi njegov značaj za turizam Srbije. Navedeno mesto može postati turistička atrakcija koja bi donosila velike prihode.

U ovom radu biće predstavljen nastanak i istorijski razvoj grada, njegov izgled, kao i dosadašnja otkrića.

ISTORIJSKI RAZVOJ VIMINACIUMA

DOLAZAK RIMLJANA

Rimske legije su u naše krajeve stigle krajem u II veku pre n. e. kako bi osigurali obalu Dunava. To je bila severna granica Rimskog carstva. Ovde grade vojne logore i utvrđenja, kao i vojne (Via Militaris) i druge puteve. Oblast koju su naselili se zvala Mezija, koja postaje provincija oko 15. godine naše ere. Usled raznih dešavanja na obali Dunava, Mezija se 86. godine deli na Gornju i Donju Meziju. Od tada stalnu posadu Gornje Mezije čine VII Klaudijeva i IV Flavijeva legija.

U Viminaciumu i Margumu su se nalazili legijski logori – kastrumi. To su utvrđenja od izuzetnog značaja koja su karakteristična za Rimsko carstvo. Pravougaonog su oblika sa zaobljenim temenima u kojima su se nalazile kule. Kastrumi su imali četiri kapije koje su bile povezane pravolinijskim putevima koji su se sekli u centru samog utvrđenja. Na tom preseku je bio smešten komandant legije. Zadatak ovih utvrđenja je bio da zaštite legionare koji su branili granice carstva. U manjim utvrđenjima su se nalazili pomoćni delovi legija. Pored odbrane granica, zadatak legija je bio i da grade puteve koji su povezivali tvrđave na Dunavu, koje su preko panonskih puteva bile povezane sa Italijom. Putevi su korišćeni i za trgovinu.

Rimljani su posebno hteli da prošire svoju teritoriju u podunavskim oblastima koje su bile bogate žitom i rudama, a bilo je i robovske radne snage. Na obalama Dunava grade naselja, pa tako nastaju Viminacium (Stari Kostolac), Kastrum Maragum, Lederata (Ram), Pinkum (Veliko Gradište), Kupe (Golubac) i dr. . To su bili važni strateški i ekonomski razvijeni gradovi, koji su

predstavljali rudarske i trgovačke centre ovog dela Rimskog carstva. Govorilo se latinskim jezikom. Verovalo se u više bogova (paganizam) i poštovali su se rimski običaji. Postojala je dobro razvijena mreža puteva i saobraćajnica. Ove oblasti se razvijaju do polovine V veka naše ere, kada dolaze Huni. Oni osvajaju neke rimske gradove, među kojima su Viminacium i Maragum.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com